

Sygn. akt: I C 183/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 listopada 2016 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodnicząca:	SSR del. Katarzyna Sztymelska
Protokolant:	starszy protokolant sądowy Aleksandra Strumiłowska

po rozpoznaniu w dniu 23 listopada 2016 roku w Gliwicach

sprawy z powództwa G. J.

przeciwko (...) Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w G.

o stwierdzenie nieważności

ewentualnie o uchylenie uchwały

1. oddała powództwo o stwierdzenie nieważności uchwały i powództwo ewentualne o uchylenie uchwały;
2. zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 377 (trzysta siedemdziesiąt siedem) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR del. Katarzyna Sztymelska

Sygnatura akt: I C 183/16

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym dnia 18 lipca 2016r. powódka G. J. domagała się stwierdzenia nieważności pkt. 2 uchwały nr (...) Walnego Zgromadzenia Członków (...) Spółdzielni Mieszkaniowej (...) G. z dnia 7 czerwca 2016r. w przedmiocie zwiększenia oznaczonej najwyższej sumy zobowiązań o koszty niezbędne do realizacji termomodernizacji, ewentualnie o uchylenie pkt. 2 przedmiotowej uchwały.

W uzasadnieniu wskazano, iż żądanie stwierdzenia nieważności wobec sprzeczności Uchwały z ustawą tj. art. 38 § 1 pkt. 7 ustawy Prawo spółdzielcze, oparte jest na podstawie art. 42 § 2 ustawy Prawo spółdzielcze. Zaskarżona uchwała w zakresie pkt. 2 nie wskazuje najwyższej sumy zobowiązań spółdzielni z tytułu termomodernizacji budynku co spowodowuje jej nieważności.

Żądanie uchylenia uchwały powódka opiera na podstawie art. 42 § 3 ustawy Prawo spółdzielcze, w razie niepodzielenia przez Sąd zasadności żądania stwierdzenia nieważności uchwały. Podnosiła, iż przedmiotowa uchwała w zakresie pkt. 2 godzi w dobre obyczaje, interesy członków spółdzielni oraz zmierza do jej pokrzywdzenia.

Pozwana w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa. W uzasadnieniu podała, iż w powódka nie jest członkiem spółdzielni mieszkaniowej, zaskarżona uchwała nie dotyczy prawa odrębnej własności lokalu, który jej przysługuje, a tym samym nie spełnia wymogu zaskarżenia uchwały w dopuszczalnym zakresie. Zdaniem pozwanej powódka nie wykazała nadto interesu prawnego zaskarżenia uchwały. Pozwana nadto wywodziła, iż uchwały w trybie art. 38 § 2 pkt. 7 ustawy Prawa spółdzielcze nie są podejmowane dla zaciągnięcia konkretnych zobowiązań i stanowią jedynie zalecenia dla organów spółdzielni. Zaskarżona uchwała, jak podkreśliła pozwana, ma charakter uchwały kierunkowej i stanowi wyraz jawnego i uczciwego działania organów spółdzielni w większym stopniu niż wymaga tego przepisu prawa zważywszy, iż brak w ogóle uchwały walnego zgromadzenia co do wysokości sumy zobowiązań, jakie spółdzielnia może zaciągać, nie pozbawiania spółdzielni możliwości prowadzenia działalności gospodarczej.

Sąd ustalił co następuje:

Pozwana (...) Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w G. na mocy umowy z dnia 29 kwietnia 2009r. ustanowiła odrębną własność lokalu mieszkalnego numer (...) położonego w G. przy ulicy (...) i przeniosła do G. i T. J. własność opisanego wyżej lokalu. Powódka nie jest członkiem pozwanej spółdzielni.

Dowód: kopia aktu notarialnego z dnia 29 kwietnia 2009r. Rep. A Nr (...) (k. 23-25), przesłuchanie powódki G. J.–protokół i zapis audio- video z rozprawy w dniu 23.11.2016r. (k. 99, 100)

Walne Zgromadzenie członków (...) Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w G. dnia 7 czerwca 2016r. podjęło uchwałę Nr (...) o następującej treści:

1. Oznaczyć najwyższą sumę zobowiązań jakie Spółdzielnia może zaciągnąć na działalność gospodarczą w roku 2016 na kwotę 1.000 000,00 zł (słownie milion złotych),
2. W przypadku wykonania termomodernizacji budynków mieszkalnych, suma określona w pkt. 1 może zostać zwiększona o kwoty niezbędne do realizacji tych przedsięwzięć.

Dowód: kopia uchwały Walnego Zgromadzenia (...) Spółdzielni Mieszkaniowej (...) z dnia 7 czerwca 2016r. (k. 9).

O terminie, miejscu Zgromadzenia i porządku obrad oraz o miejscu wyłożenia sprawozdań i projektów uchwał, które miały być przedmiotem obrad członkowie Spółdzielni zostali zawiadomieni prawidłowo.

(Bezsporne).

Za przyjęciem uchwały głosowało 30 członków walnego zgromadzenia, nie oddano głosów przeciw, jeden głos był wstrzymujący. Za przyjęciem uchwały głosował również mąż powódki T. J.. Nie zgłoszono żadnej poprawki do projektu uchwały. W toku posiedzenia wskazywano, iż spółdzielnia będzie występowała o dofinansowanie kosztów termomodernizacji, które mogą stanowić nawet 80 % inwestycji.

Dowód: kopia uchwały Walnego Zgromadzenia (...) Spółdzielni Mieszkaniowej (...) z dnia 7 czerwca 2016r. (k. 9), zeznania świadka T. J. – protokół i zapis audio- video z rozprawy w dniu 23.11.2016r. (k. 98, 100)

Kwestia termomodernizacja stanowiła już przedmiot uchwał spółdzielni podejmowanych w 2012r. Wówczas spółdzielnia opowiedziała się przeciwko termomodernizacji.

Dowód: kopia uchwały Walnego Zgromadzenia (...) Spółdzielni Mieszkaniowej (...)/2012 (k. 74).

Opisany stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o przeprowadzone i wymienione wyżej dowody, które Sąd uznał za wiarygodne. Należy wskazać, iż szereg okoliczności faktycznych stanowiących postawę ustaleń nie była przez strony kwestionowana i pozostawała poza sporem. Spór w zakresie żądania stwierdzenia nieważności uchwały odnosi się do interpretacji przepisu art. 38 § 1 pkt. 7 ustawy Prawo spółdzielcze.

W kwestii podstaw żądania uchylenia uchwały w oparciu o sprzeczność z dobrymi obyczajami, interesami członków spółdzielni oraz zmierzającej do ich pokrzywdzenia Sąd uznał, iż zarówno przesłuchanie świadka T. J. jak i powódki G. J. nie wykazało tych okoliczności. Świadek jak i powódka przywołali własne opinie i obawy co do termomodernizacji i nie sposób na tej podstawie uznać za wykazaną kwestię naruszenia czy pokrzywdzenia spółdzielców. Powódka jak i świadek nie potrafili konsekwentnie wyjaśnić z jakich przyczyn T. J. głosował za zaskarżoną uchwałą oraz dlaczego spółdzielcy wyrazili poparcie za uchwałą odnośnie kosztów termomodernizacji jeśli w opinii strony powodowej nie chcą jej przeprowadzenia. Bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy jest również okoliczność podejmowania uchwał przeciwko termomodernizacji w 2012r., a więc ponad cztery lata temu.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo należy uznać za niezasadne w całości, a więc zarówno w zakresie żądania głównego stwierdzenia nieważności pkt. 2 Uchwały Walnego Zgromadzenia (...) Spółdzielni Mieszkaniowej (...) z dnia 7 czerwca 2016r. Nr (...) r. jak i w zakresie żądania ewentualnego odnoszącego się do żądania uchylenia przedmiotowej uchwały, podlegającego rozpoznaniu wobec oddalenia powództwa głównego o stwierdzenie nieważności uchwały.

Żądanie stwierdzenia nieważności uchwały opiera się o przepis art. 42 § 2 prawa spółdzielczego, a jego podstawą jest sprzeczność uchwały z ustawą. Sprzeczność ta powoduje nieważność uchwały z mocy prawa. Z żądaniem ustalenia nieważności uchwały walnego zgromadzenia spółdzielni jest integralnie powiązane wskazanie bezwzględnie obowiązującego przepisu ustawy, z którym koliduje kwestionowana uchwała (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 lutego 2011r., V CSK 239/10,LEX 1102882).

Poza sporem jest, że Walne Zgromadzenie zostało zwołane prawidłowo w rozumieniu art. 8³ ust. 2 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, a obrady przebiegały zgodnie z ustalonym i podanym do wiadomości porządkiem obrad. Nie zgłoszono również żadnej poprawki do projektu uchwały.

Sąd uznał, iż powódka w oparciu o przepis art. 24 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych jako właściciel lokalu stanowiącego odrębną własność pomimo, iż nie jest członkiem pozwanej spółdzielni jest legitymowana do zaskarżenia spornej uchwały zarówno w zakresie żądania jej unieważnienia jak i uchylenia. Zgodnie przepisem art. 24 cytowanej ustawy właściciel lokalu niebędący członkiem spółdzielni może zaskarżyć do sądu uchwałę walnego zgromadzenia spółdzielni w takim zakresie, w jakim dotyczy ona jego prawa odrębnej własności lokalu. Przepisy art. 42 ustawy - Prawo spółdzielcze stosuje się odpowiednio. Strona powodowa wykazała, iż uchwała odnośnie podwyższenia sumy wydatków na termomodernizację budynku, dotyczy prawa odrębnej własności powódki lokalu mieszczącego się w przedmiotowym budynku. Tym samym ma ona interes ma prawny zaskarżeniu uchwały termomodernizacyjnej z dnia 7 czerwca 2016r.

Powódka domaga się stwierdzenia nieważności uchwały z 7 czerwca 2016r., twierdząc, że art. 38 § 1 pkt. 7 ustawy prawo spółdzielcze stanowi, iż do wyłącznej właściwości walnego zgromadzenia należy oznaczanie najwyższej sumy zobowiązań, jakie spółdzielnia może zaciągać. Uchwała z dnia 7 czerwca 2016r. w zakresie pkt. 2 nie określa najwyższej sumy zobowiązań przez co w tym zakresie jest nieważna.

Zgodnie jednak z utrwalonym orzecznictwem Sąd Najwyższego brak w ogóle uchwały walnego zgromadzenia co do wysokości sumy zobowiązań, jakie spółdzielnia może zaciągać, nie pozbawia spółdzielni możliwości prowadzenia działalności gospodarczej, do której została powołana, a więc i do skutecznego zaciągnięcia przez zarząd zobowiązań. Jeżeli brak uchwały w rozważanej kwestii nie może pozbawiać spółdzielni możliwości działania i zaciągania zobowiązań, a uchwały przewidziane w art. 38 § 1 pkt 7 ustawy z 1982 r. - Prawo spółdzielcze nie są podejmowane dla zaciągania konkretnych zobowiązań, to nie mogą być one traktowane inaczej, niż zalecenia dla organów spółdzielni. Nie ma podstaw do wyciągnięcia wniosku, że uchwała taka jest konieczna dla dokonania przez zarząd określonej, konkretnej czynności prawnej, a w konsekwencji jest tylko zaleceniem dla zarządu i ma charakter wewnątrzspółdzielczy (tak Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 czerwca 2014 r. ICSK 504/13). Uchwały walnego zgromadzenia podjęte na podstawie art. 38 § 1 pkt 7 ustawy z 1982 r. - Prawo spółdzielcze mają więc charakter jedynie

wewnętrzny i naruszenie ich przez zarząd może spowodować tylko odpowiedzialność członków tego organu wobec spółdzielni, natomiast nie wywołują skutków wobec osób trzecich. W świetle powyższego nieoznaczenie najwyższej sumy zobowiązań z uwagi na charakter uchwał podejmowanych w trybie art. 37 § 1 pkt 7 ustawy z 1982 r. Prawo spółdzielcze nie skutkuje sankcją nieważności.

Natomiast powództwo o uchylenie uchwały opiera się na art. 42 § 3 prawa spółdzielczego, a jego podstawą jest sprzeczność uchwały z postanowieniami statutu, bądź dobrymi obyczajami albo sytuacja gdy uchwała godzi w interes spółdzielni lub ma na celu pokrzywdzenie jej członka. W doktrynie wyrażono pogląd, iż niezgodność uchwały z postanowieniami statutu może się wyrażać zarówno w treści uchwały, jak i w wadach postępowania prowadzącego do jej wydania. Oznacza to, że członek spółdzielni, wytaczając powództwo oparte na art. 42 § 3 prawa spółdzielczego, może powoływać zarzuty o charakterze merytorycznym jak i zarzuty formalne. (A. Stefaniak, Komentarz do art. 42 ustawy Prawo spółdzielcze, Lex Omega 44/2014).

Powódka w żądaniu ewentualnym domagała się uchylenia uchwały w zakresie pkt. 2 jako naruszającej dobre obyczaje, godzącej w interesy członków, zmierzającej do ich pokrzywdzenia, a w istocie tym samym godzącej w interesy spółdzielni. Wskazała, iż brak określenia kwoty termomodernizacji może spowodować powstanie zadłużenia choć w istocie nie można wykluczyć, że termomodernizacja w szerszym niż pierwotne założeniu może spotkać się z aprobatą członków.

Sąd uznał, iż powódka nie przedstawiła żadnych dowodów ani wystarczających argumentów na potwierdzenie swoich zarzutów skierowanych przeciwko omawianym uchwałom, mimo iż to na niej - stosownie do art. 6 k.c. - spoczywał ciężar dowodu zaistnienia którejkolwiek z przesłanek uzasadniających uchylenie zaskarżonej uchwały w zakresie pkt. 2.

Strona powodowa powołuje się na sprzeczność uchwały z 7 czerwca 2015r. z dobrymi obyczajami. Przez użyte w art. 42 § 3 prawa spółdzielczego wyrażenie "dobre obyczaje" w wykładni sądowej rozumie się podstawowe i zarazem powszechnie akceptowane zasady przyzwoitego, godnego postępowania jako ogólne reguły uczciwości obowiązujące wszystkich uczestników życia społecznego i obrotu gospodarczego. Przykładowo do dobrych obyczajów zalicza się poszanowanie zasad transparentnego działania wszystkich organów statutowych spółdzielni (wyrok SN z dnia 10 kwietnia 2013 r., IV CSK 582/12, M. Spół. 2013, nr 6, s. 20). W ocenie Sądu należy zgodzić się z twierdzeniami pozwanej, iż podjęcie uchwały kierunkowej odnośnie zwiększenia najwyższej kwoty zobowiązań jakie spółdzielnia może zaciągnąć w sytuacji gdy podjęcie takiej uchwały nie jest wymagane przez przepisy prawa i ma charakter zalecenia, stanowi właśnie wyraz transparentnego działania organów spółdzielni. Na tym tle nie sposób postawić zarzutu naruszenia reguł uczciwości obowiązujących wszystkich uczestników życia społecznego i obrotu gospodarczego rozumianych jako dobre obyczaje. Strona powodowa poza ogólnikowym stwierdzeniem, iż zaskarżona uchwała narusza dobre obyczaje, a jej funkcjonowanie godzi w interesy Spółdzielni nie wskazała jakie w istocie obyczaje lub interesy Spółdzielców czy Spółdzielni narusza.

Podkreślić należy, iż powódka nie wykazała na czym miałyby polegać jej pokrzywdzenie w związku z podjęciem zaskarżonych uchwał, uzasadniające ich uchylenie. Twierdzenia powódki są wzajemnie sprzeczne wskazuje brak zgody członków spółdzielni na zadłużenie z tytułu termomodernizacji a tym samym ich pokrzywdzenie, a jednocześnie wskazuje, iż nie wykluczone, iż termomodernizacja w szerszym zakresie spotka się z aprobatą członków spółdzielni. Za niewykazane należy uznać również twierdzenia powódki o zadłużeniu spółdzielni. Powódka oraz powołany przez nią świadek wskazali, iż spółdzielnia będzie ubiegała się o dofinansowanie, które może pokryć nawet 80 % kosztów termomodernizacji, co przeczy tezie o zadłużeniu. Ponadto możliwość uzyskania dotacji uniemożliwia spółdzielni określenie na tym etapie precyzyjnie kosztów termomodernizacji, co wyjaśnia treść pkt. 2 zaskarżonej uchwały kierunkowej. Spółdzielnia musiała uzyskać wstępną zgodę na termomodernizację o pokrycie jej kosztów aby następnie ubiegać się o dofinansowania.

Zarzut pokrzywdzenia powódki wiązany z jej interesem jako właściciela lokalu niebędącego członkiem pozwanej spółdzielni, podlegał ocenie Sądu w aspekcie interesu większości członków spółdzielni i interesu samej spółdzielni,

a należy go zakończyć konkluzją o braku podstaw do uchylenia zaskarżonej uchwały. Nie ulega wątpliwości, iż Sąd rozważając, czy uchwała nie narusza interesu skarżącego ją członka spółdzielni musi brać pod uwagę i interesy pozostałych spółdzielców, którzy głosując za przyjęciem uchwały dali wyraz jej akceptacji. Sąd nie może opierać się na subiektywnych odczuciach i osądach powódki i jej męża. Członkowie spółdzielni podjęli uchwałę kierunkową tj. taką, która miała określić ogólną koncepcję kompleksowego ocieplenia budynków pozwanej Spółdzielni. Jak zasadnie podniosła pozwana dalsze związane z tym decyzje w szczególności w zakresie ewentualnych zobowiązań kredytowych spółdzielni czy nadzór nad wydatkami na termomodernizację leżą w kompetencji Rady Nadzorczej Spółdzielni, co określa także statut Spółdzielni.

W kwestii naruszenia przez zaskarżoną uchwałę interesu spółdzielni należy podkreślić, iż pojęcie interesu spółdzielni powinno być rozpatrywane pod kątem celu funkcjonowania, a nie tylko wymiaru ekonomicznego, gdyż spółdzielnia mieszkaniowa jest jednostką organizacyjną o charakterze korporacyjnym zrzeszającym członków w celu zaspokajania ich potrzeb mieszkaniowych i obok kategorii ekonomicznych winna pełnić również funkcję ich wspierającą, pozostali członkowie powinni kierować się zasadą solidaryzmu społecznego. W sytuacji podjęcia uchwały wyrażającej ogólną koncepcję przeprowadzenia termomodernizacji budynków w zasobach pozwanej Spółdzielni nie sposób w obawie przed ewentualnymi obciążeniami finansowymi odmówić spółdzielcom zaspokojenia ich potrzeb mieszkaniowych na oczekiwanych przez nich warunkach, zwłaszcza w świetle prognozy otrzymania istotnego dofinansowania.

O kosztach orzeczono na zasadzie art. 98 k.p.c. Powódka jako strona przegrywająca proces jest zobowiązana zwrócić pozwanej koszty zastępstwa procesowego ustalone w oparciu o przepis § 8 pkt. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 listopada 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych powiększone o koszty opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.